

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Szemes Marianna ügyvéd (....) által képviselt felperes neve (....) felperesnek az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Osztály (...., ügyintéző: dr. Sári Péterné) által képviselt alperes neve (....) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. április 17. napján kelt, 70.P..../2014/23. számú ítélete ellen a felperes 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, miszerint az alperes azzal, hogy 2008 áprilisától 2008. július 14-ig pontosabban meg nem határozható időtartamban, illetve 2008. október 27-től a mai napig a felperesre vonatkozó orvosi véleményt, orvosi igazolást, illetve a Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.B..../2006/10. számú, a felperes betegségére vonatkozó adatot tartalmazó ítéletét - a felperes kérelme ellenére - a 12.P../2007. számú ügy iratai között nem kezelte zártan, megsértette a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 12.700 forint perköltséget.

A tényállás szerint a felperes 2007. július 10-én keresetet nyújtott be P... I... és társai alperesek ellen jogalap nélküli gazdagodás megfizetése iránt. Az alperesnél 12.P..../2007. ügyszámon indult perben a felperes költségmentesség engedélyezését kérte, a benyújtott nyomtatványokon feltüntette, hogy betegsége miatt munkaképtelen és orvosi véleményt csatolt (1/F/2.), amiből kitűnik, hogy AIDS-betegségben szenved. Kérte, hogy a bíróság a betegségével kapcsolatos iratot tartsa az alperesek elől elzárva. Ezt követően további betegségére vonatkozó iratokat csatolt, így a HIV-vírus számáról készült kimutatást tartalmazó orvosi igazolást (4/F/6.), a Pesti Központi Kerületi Bíróság büntető ítéletét (4/F/9.), amelyben a vádlott felperes személyi körülményei között feltüntetésre került, hogy HIV-pozitív, 7. sorszám alatt egy összefoglaló beadványt, amiben részletezte a betegségét és, hogy az alperesek magatartása miatt milyen módon romlott az egészségi állapota. Az idézés során az eljáró bíró utasítást adott az orvosi iratok zárt kezelésére, majd a felperes panasszal élt és elfogultsági kifogást terjesztett elő, 2008. július 4-én pedig jelezte, hogy iratbetekintés során az orvosi igazolásról, a laboratóriumi eredményeiről és egyéb egészségügyi iratairól a kezelőirodán fényképet készített, mert az iratok nyíltan voltak kezelve. 2008. július 8-án új bíróra szignálták az ügyet, aki elrendelte az iratok zárt kezelését. A felperes újabb elfogultsági kifogást és panaszt terjesztett elő és ezekhez csatolta az orvosi vélemény és a laboratóriumi eredmények másolatát. Az ügyben 2011. október 20-án döntés született, majd az ítélet elleni fellebbezések, illetve felülvizsgálati kérelem folytán az irat volt a Fővárosi Ítéletábrán és a Kúrián, utóbbiról az iratok az

alpereshez 2014. június 23-án érkezettek vissza. Az ítélet ismertette, hogy az alap ügy iratborítójában milyen felirattal, milyen borítékok találhatók, illetve azok milyen állapotban vannak.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal, hogy a 12.P..../2007. számon indult eljárásban a csatolt orvosi iratait kérelme ellenére nyíltan kezelte, megsértette emberi méltóságát, személyes és különleges adatok védelméhez való jogát, valamint magántitokhoz fűződő jogát. Emellett 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre is igényt tartott az alperestől.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találta.

Kifejtette, hogy a felperes egészségi állapotára vonatkozó orvosi adatok a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 2. § 1. és 2. pontja alapján különleges személyes adatnak minősülnek, amelyek a 3. § (2) bekezdése szerint az érintett írásbeli hozzájárulása alapján kezelhetők, a (6) bekezdés értelmében az érintett kérelmére indult eljárásban a hozzájárulást vélelmezni kell azzal, hogy erre a figyelmét fel kell hívni. Polgári perre a Pp., illetve a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (BÜSZ) szabályai alkalmazandók, amelyek azonban az iratok zárt kezeléséről kifejezetten nem rendelkeznek. Kiemelte, hogy amennyiben a peres fél olyan okiratot csatol, amely különleges személyes adatot tartalmaz és kifejezetten úgy rendelkezik, hogy más peres fél nem ismerheti meg, akkor - feltéve, hogy nem tartozik az ügy érdeméhez és bizonyítékul sem szolgál - ezen irat zárt kezelésének elrendelése indokolt és a BÜSZ 27. § (2) bekezdése alapján lehetséges is. A felperes a költségmentesség engedélyezéséhez kérte az orvosi iratok figyelembe vételét, vagyis nem volt szükséges, hogy azok tartalmát a másik fél megismerje.

Elsődlegesen a felperes személyes előadása, tapasztalata alapján megállapította, hogy a szóban forgó iratok 2008 áprilisáig zártak voltak, ezután nem rekonstruálható időponttól 2008. július 14-ig nem voltak zártan kezelve. Ekkor az új bíró ismét elrendelte a zárt iratkezelést és ez így volt 2009. július 29-ig. De amikor 2014. december 1-jén az akta a Fővárosi Törvényszékre megérkezett az orvosi iratok a nagyrészt felbontott vagy kiszakadt borítékból kivehetők voltak, bár megint nem volt megállapítható, hogy mikortól váltak szabadon hozzáférhetővé, illetve hogy erre az alperes, a másodfokú vagy a felülvizsgálati bíróság eljárása miatt került-e sor. Kitért rá, hogy a felperesi elfogultsági kifogás és panasz elbírálása során keletkezett elnöki iratokat a BÜSZ 86. §-a ellenére csatolták a periratokhoz, ezáltal a többi fél részére hozzáférhetővé váltak, ebből következően 2008. október 27-től a felperes orvosi iratai a 25. sorszámú iratok között sem voltak zártan kezelve. Mivel az iratok zárt kezeléséről a bíróságnak a per teljes tartama alatt gondoskodni kell, de adott esetben ez nem történt meg, ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a megjelölt időszakokban az orvosi iratok nyílt és más peres felek számára hozzáférhető módon való kezelésével a Ptk. 80. § (1) bekezdése és 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsértette a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát.

A felperes emberi méltósághoz és magántitokhoz való jogának megsértését azonban az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak. Elutasította a nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti igényt is azzal, hogy noha formálisan megvalósult a jogellenes adatkezelés, de nem bizonyosodott be, miszerint az eljáró bírókon kívül, akik jogszerűen juthattak hozzá az adatokhoz, bárki másnak az orvosi titok a tudomására jutott volna. Erre tekintettel a felperest a nem megfelelő adatkezelésből semmilyen hátrány nem érte, ennek hiányában pedig nem indokolt a nem vagyoni kárpótlás.

A döntés ellen a felperes élt fellebbezéssel, ebben az ítélet részbeni megváltoztatásával a nem vagyoni kártérítés keresete szerinti megítélését kérte. Érvelése szerint az elsőfokú ítélet tévesen állapította meg, hogy az alperesi bírósági szervezet teljes egészében jogosult a felperes orvosi iratainak a megismerésére. A Pp. 119. § (2) bekezdésében ugyan bíróság és jegyzőkönyvvezető (leíró) szerepel, mint az adatot megismerni jogosult, de a törvény szövegezéséből egyértelmű, hogy az alperes részéről a minősített adatot tartalmazó iratok megismerésére az eljáró bírók, jegyzőkönyvvezetők és a bíróság elnöke voltak jogosultak. Azonban nyilvánvaló, hogy az alperesi szervezeten belüli egyéb személyek, így a polgári kezelőiroda személyzete is megismerhette ezen személyes adatokat. Emellett igazolást nyert, hogy az előzményi per I. rendű alperese tudott a felperes betegségéről és annak jellegéről, hiszen a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy „álláspontom szerint a felperes azért jött haza külföldről, mert itthon, Magyarországon ingyen gyógykezelik”. Ez egyértelműen a felperes HIV-pozitivitására utal, mely tény az ellenérdekű fél csak az előzményi per aktájából tudhatott meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybehagyását indítványozta, annak helyes indokaira tekintettel.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján kizárólag a nem vagyoni kártérítést elutasító részében bírálta felül az elsőfokú határozatot, mert a felperes fellebbezésében csak ebben a körben sérelmezte a döntést, ennek folytán az ítélet nem támadott rendelkezései jogerőre emelkedtek.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a megállapításra, hogy noha a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi joga nem vitásan sérelmet szenvedett, mégsem ítélt meg számára nem vagyoni kártérítést. A döntéssel indokaira is kiterjedően másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett.

A Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértének, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Az eljárás során megállapítást nyert a felperes személyiségi jogának megsértése, ezért a felperes követelhetett a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a 355. § (1) és (4) bekezdése alapján nem vagyoni kárpótlást.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. Kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges [(4) bekezdés].

A nem vagyoni kártérítés jogalapja valamely személyiségi jog megsértése, de ugyanazok a feltételei, mint a vagyoni kártérítésnek, azaz a károsultnak bizonyítania kell a jogellenességet, felróhatóságot és az okozati összefüggést mellett a kár, ezen belül pedig a nem vagyoni hátrány bekövetkezését is. A személyhez fűződő jog megsértése alapján a jogellenesség megállapítható, de az nem automatikusan beálló következménye a károkozó nem vagyoni kártérítési felelősségének, szükséges olyan hátrány bekövetkezésének bizonyítása, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás

megállapítását. A felperes azonban ilyen hátrány bekövetkezését nem igazolta. Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy nem bizonyosodott be, miszerint az eljáró bírókon kívül bárki másnak az orvosi titok a tudomására jutott volna.

A fellebbezés hivatkozott arra, hogy az eljáró bírókon, jegyzőkönyvvezetőkön és az elnökön kívül az alperesi szervezeten belül egyéb személyek, így a kezelő iroda személyzete is megismerhette ezeket az adatokat és arra, hogy az előzményi per I. rendű alperese is emiatt tudhatta meg a betegségét. Mindezt azonban csak feltételezte, és ezzel kapcsolatban sem fogalmazott meg őt ért hátrányt a felperes. Ennek folytán az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a nem megfelelő adatkezelésből értékelhető hátrányt nem igazolt a felperes, ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerint nem tarthat igényt pénzbírságot vagyoni kárpótlásra.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését helybenhagyta.

A fellebbezési illetékről az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján nem kellett rendelkezni.

Budapest, 2016. február 25.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági ügyintéző